

NAPOVED INTEGRALNE SERIJE:

S pametno integracijo do trajnostnega razvoja

V čedalje večji meri se soočamo z mnogoterimi, raznolikimi izzivi – od svetovnih do evropskih, slovenskih, lokalnih; od podnebnih sprememb do ekonomskih problemov.

Zato je nujen drugačen pogled na svet okrog nas, nov način razmišljanja in delovanja, preseganje kalupov...

Celosten pogled, ki nam bo pomagal, da elemente, ki jih že imamo, vidimo v novi luči, na drugačen in celosten način povežemo, prepletemo, stkemo – PAMETNO INTEGRIRAMO.

Drobce rešitev, ki bodo dobre za vse, imamo pred seboj, živimo z njimi – tu, v Sloveniji in Evropi.

Ker »nič ni tako praktično kot dobra teorija« (Lewin), predstavljamo NAČELA, po katerih je mogoče oblikovati nov, celosten konceptualen okvir; pravzaprav lahko vodijo do različnih teorij.

In ta načela nas lahko pripeljejo do TEORIJE INTEGRALNEGA RAZVOJA avtorjev Ronnieja Lessema in Alexandra Schiefferja.

Praktični primeri njene uporabe z odličnimi praksami (večina iz Slovenije) in novi integralni koncepti bodo sestavljali večino od 100 nadaljevanj v seriji »S pametno integracijo do trajnostnega razvoja«. Objavljali jih bomo v naslednjih nekaj mesecih, praviloma vsak dan od ponedeljka do petka. S pomembnim sporočilom, da je nujno pametno povezati številna prizadevanja in potencialne za trajnostni razvoj v okviru EU.

Med drugim smo pristop integralnih svetov uporabili pri snovanju novega, trajnostnega modela razvoja za našo državo - poimenovali smo ga Integralna zelena Slovenija. Predstavili smo ga v knjigi **Integral Green Slovenia** (Routledge, 2016), ki smo jo uredili dr. Darja Piciga, prof. Alexander Schieffer in prof. Ronnie Lessem, napisalo pa poleg nas še 42 slovenskih avtorjev. Z Integralno serijo se odzivamo na številne pobude, da bi imeli čimveč gradiv o Integralni zeleni Sloveniji tudi v domačem jeziku.

In integralna zelena pot lahko prispeva tudi k prihodnosti Evrope.

O vsem tem nas bo v prihodnjih mesecih pisalo več deset avtorjev knjige in drugih integralnih mislecev.

Vse to prvič celostno v slovenskem jeziku in edinstveno v svetovnem merilu.

Prijazno vabljeni k prebiranju, razmišljanju in ustvarjalni uporabi!

Dr. Darja Piciga

OSMI TEDEN

S pametno integracijo do trajnostnega razvoja – 38. nadaljevanje

4. 4. 2018

38. Kultura in ozaveščenost – »vzhodni« integralni svet

V sedmem tednu **Integralne serije** smo se poglobili v slovenske prakse, gospodarske in družbene dejavnosti ter pristope »južne« sfere v konceptualnem modelu integralnih svetov, ki je povezana z naravo in skupnostjo. V včerajšnjem **dvojnem nadaljevanju** smo na kratko povzeli osnove integralnega pristopa in o neravnotežjih sodobnega sveta, v katerih po mnenju profesorjev Lessema in Schiefferja najdemo vzroke za mnogotere slabosti in krize. Nadaljevali smo s pregledno predstavitvijo »južnega« pristopa – od osnovnega modela do GENE procesa in integralne ekonomije. Ob tem smo dodali kratek oris pogleda na svet, ki je značilen za to sfero, to je afriške filozofije Ubuntu. Zaključili smo z daljšo preglednico, neke vrste obogatim kazalom za celotno **Integralno serijo** – o naravi in skupnosti v modelih in pristopih tako »južnega« sveta kot drugih integralnih svetov.

Tokratno nadaljevanje je namenjeno uvodu v obravnavo »vzhodne« sfer v modelu integralnih svetov. Tako kot pri zaključnem prispevku o »kraljestvu« juga bomo začeli s predstavitvijo NAČEL, ki se po našem mnenju še zlasti povezujejo s to sfero. Glede na to

- da je ta svet še posebej povezan s kulturo, torej lastno kulturno dediščino ter umetnostjo in umetniško ustvarjalnostjo, ki pa je bolj celostna kot na primer prevladujoča znanstvena ustvarjalnost evropskega ali ameriškega tipa,

- da je kot filozofska perspektiva zanj značilen holizem

- in da se ob tem spodbuja izmenjave z drugimi kulturami,

lahko »vzhodno« sfero povežemo z naslednjimi NAČELI za soočanje z globalnimi in lokalnimi izzivi:

NAČELO ①¹: **»Out-of-the-box« je zakon!** (prevod: **Spravimo se ven iz okvirov, razmišljajmo brez kalupov!**)

NAČELO ②: **Znanje ne sme ostajati »popredalčkano« in ne sme biti enostransko.**

NAČELO ⑤: **Ne odtrgajmo se od korenin svoje skupnosti!** *In hkrati: Ves svet je naš oder.*

NAČELO ⑦: **Vzpostavimo ravnotežje med različnimi sferami.**

Pregledno predstavitev »vzhodnega« pristopa iz tehničnih razlogov podajamo v tabeli na koncu prispevka. Iz konceptualizacije tega pristopa je razumljivo, da odlične »vzhodne« prakse najdemo Aziji, saj je holistična filozofija še posebej značilna za dežele Daljnega Vzhoda, kot sta Kitajska in Indija. V [3. nadaljevanju](#) smo med svetovno poznani primeri širšega, bolj trajnostnega ekonomskega pristopa omenili multinacionalko Canon na Japonskem. S svojo potjo "kyosei" ali ko-evolucije je vzorčni model razvojnega podjetja, kar smo izpostavili v [23. nadaljevanju](#) o integralni ekonomiji. V tem prispevku smo omenili tudi model Sarvodaye iz Šri Lanke, ene od največjih svetovnih razvojnih pobud, ki združuje budizem in Ghandijevo filozofijo. Sarvodaya Shramadana gibanje sodi med svetovno najbolj pomembne programe za integralni razvoj skupnosti in povezuje preko 15.000 vasi na Šri Lanki. Več o tej pobudi v jutrišnjem prispevku.

V dosedanjih nadaljevanjih *Integralne serije* smo spoznali dve odlični slovenski praksi, ki ju lahko štejemo za primer razvojnega, na kulturi temelječega gospodarstva. Trajnostni turizem v veliki meri gradi tako na naravni kot na kulturni dediščini. Zaradi odprtosti v svet pa to dejavnost praviloma uvrščamo v »vzhodno« sfero. Model Logarske doline – Solčavskega smo obravnavali v več nadaljevanjih: $\Rightarrow 9 (21)^2$, $\Rightarrow 17 (47)$, $\Rightarrow 32 (97)$. Marko Slapnik, eden od soustvarjalcev te dobre prakse, je kot elemente, ki sodijo v sfero kulture in ozaveščenosti, izpostavil:

- naravno in kulturno dediščino,
- zdržen življenjski slog ter spoštovanje identitete in vrednot,
- Solčavsko - točka srečevanja, kulturne aktivnosti, inkubator idej in projektov,
- čezmejne povezave in sodelovanje.

V [32. nadaljevanju](#) pa smo na kratko omenili Deželo kozolcev v Občini Šentrupert, muzej dragocene slovenske kulturne dediščine, ki je v nekaj letih postala svetovno poznana turistična znamenitost.

»Vzhodni« svet označujemo z dvema dimenzijama – s kulturo, o kateri smo že nekaj povedali, in z ozaveščenostjo ali duhovnostjo, ki je do sedaj skoraj nismo omenjali. V prvotnih integralnih modelih sta profesorja Lessem in Schieffer govorila samo o duhovnosti (»Spirituality«), ki se praviloma šteje za eno od bistvenih človekovih razsežnosti, kasneje sta ta izraz začela nadomeščati z ozaveščenostjo (»Consciousness«). Na to je vplivalo tudi nelagodje, ki se ob omenjanju duhovnosti pogosto čuti v Sloveniji. Prebujanje ali dvigovanje zavesti na višje ravni bomo v naslednjem prispevku obravnavali na primeru gibanja Sarvodaya, kasneje pa vključili še druge poti duhovnega razvoja.

Dr. Darja Piciga

¹ Številke v krogu nam pomenijo NAČELA (od ① do ⑧), po katerih je mogoče oblikovati nov, celosten konceptualen okvir za zahtevne projekte. Predstavljena so v [šestem](#) in [petnajstem](#) nadaljevanju, utemeljena pa predvsem v prvih petnajstih prispevkih *Integralne serije*.

² Puščica s številko označuje poglavje v Integralni seriji, številka v oklepaju pa stran v [datoteki vseh objavljenih poglavij](#).

Kultura & Duhovnost / Ozaveščenost

KONCEPTUALIZACIJE »VZHODNE« SFERE V MODELU INTEGRALNEGA RAZVOJA, POIMENOVANJA IN SIMBOLI				
Filozofska perspektiva, pogled na svet	Konceptualni model integralnih svetov: <u>začetna</u> in <u>nadaljevalna</u> obravnava	<u>GENE proces transformacije</u>	<u>Integralna ekonomija z GENE procesom</u>	SIMBOLI
Holizem	<p style="text-align: center;">⇒15 (str. 41) ⇒16 (str. 45)</p> <div style="border: 2px dashed red; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-bottom: 10px;"> <p style="margin: 0;">Kraljestvo idej Kultura & Ozaveščenost</p> </div> <div style="border: 2px solid blue; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-bottom: 10px;"> <p style="margin: 0;">POSTAJANJE</p> <ul style="list-style-type: none"> Odsevanje in intuitivnost Dviganje zavesti </div> <div style="border: 2px solid red; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-bottom: 10px;"> <p style="margin: 0;">Postajati</p> </div> <p>Posameznik: doživlja (in ustvarja) umetnost, se kulturno udejstvuje in duhovno razvija ...</p>	<p style="text-align: center;">⇒22 (str. 65)</p> <div style="border: 2px solid red; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-bottom: 10px;"> <p style="margin: 0;">POSTAJANJE - EMERGING preko Kulture & Duhovnosti</p> </div> <p>»Vzhodno« postajanje (Emerging): sam problem in vključeni ljudje se dvignejo do globljih uvidov v naravo problema. Ta proces vedno vsebuje premike v smislu: »stopiti v neznano« in »pustiti oditi« nekatere od prvotnih predpostavk. Pojavijo se novi uvidi, pogosto kot podobe ali vizije, ki prinesejo namige za proces transformacije. V tem svetu deluje intuicija. Tu se »lokalni« pogled nadgradi v lokalno-globalno perspektivo.</p>	<p style="text-align: center;">⇒23 (str. 68) ⇒24 (str. 71)</p> <div style="border: 2px solid red; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-bottom: 10px;"> <p style="margin: 0;">RAZVOJNO na kulturi temelječe GOSPODARSTVO</p> </div> <p><i>Vzhod:</i> V okviru vzhodnega "kraljestva" razvojnega gospodarstva, ki temelji na kulturi, aktivno preverjamo, v kolikšni meri se naša skupnost ali podjetje so-razvija z mnogimi deležniki.</p> <p>Ko smo se na začetku GENE procesa ukoreninili (G - Grounding) v določeni naravi in skupnosti, napredujemo v smeri postajanja (E - Emergence), izkoristimo kulturno ustvarjalnost določenega gospodarstva in družbe, vabimo in ustvarjamo vpoglede (uvide), da se odzovemo na gospodarske izzive in želje, s tem da se dotaknemo tudi kulturnih potencialov za gospodarsko prenovo družbe. Družba pri aktiviranju lastnih kulturnih zmožnosti na eni strani potrjuje svojo lastno kulturno edinstvenost, a tudi na drugi strani vabi druge kulturne perspektive od zunaj, da razširi lastno ko-evolucijo.</p>	